

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата Милутина Љ. Миљуша

Одлуком Наставно-научног већа Факултета бр. 01-796/2-4.11 од 23.04.2018. године, именовани су чланови Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Милутина Љ. Миљуша под насловом:

**ЈАВНА ДЕЛИБЕРАЦИЈА У ПЛАНИРАЊУ ПРЕНАМЕНЕ ВОЈНИХ БРАУНФИЛД
ЛОКАЦИЈА**

После прегледа достављене Дисертације и других пратећих материјала и разговора са Кандидатом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Школске 2010/2011. године, кандидат је уписао докторске академске студије архитектуре научног карактера (научна област истраживања: архитектура и урбанизам).

На основу члана 98. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. билтен Факултета", бр. 105/15-пречишћен текст и 98/14), а у вези са чланом 28. и чланом 29. Правилника о докторским студијама ("Сл. билтен АФ", бр. 81/08) и Одлуком Већа докторских студија Архитектонског факултета у Београду од 06. октобра 2015. године, Наставно-научно веће Факултета је, на седници одржаној 12. октобра 2015. године, донело одлуку број 01-1792/2-5.24 којој је образована Комисија за оцену испуњености услова кандидата Милутина Љ. Миљуша, дипломираног инжењера архитектуре - мастер, и теме докторске дисертације, под насловом **"Јавна делиберација у планирању пренамене војних браунфилд локација"**, у саставу:

- др Марија Маруна, председник Комисије, ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Александра Ђукић, члан Комисије,

- ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Милош Гашић, члан Комисије,
доцент Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Петар Бојанић, члан Комисије,
научни саветник Института за филозофију и друштвену теорију у Београду.

На основу члана 30. Закона о високом образовању ("Сл. Гласник РС, бр 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење и 68/15), а у вези са чланом 100. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. билтен АФ", бр. 105/15 – пречишћен текст), чланом 31. Правилника о докторским студијама Архитектонског факултета у Београду ("Сл. билтен АФ", бр. 102/14) и сагласности Већа научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду од 01. децембра 2015. године, донело одлуку број 61206-5341/2-15 да се Милутину Ј. Миљушу, дипломираном инжењеру архитектуре - мастер, одобрава рад на теми докторске дисертације, под насловом "Јавна делиберација у планирању пренамене војних браунфилд локација" и да се за ментора именује др Марија Маруна, ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду.

Именованом је на основу Решења бр. 036-22/3.1 од 26.09.2016. године одобрен статус мировања у школској 2015/2016. години и на основу Решења бр. 03-25/2.2 од 27.09.2017. године одобрен статус мировања у школској 2016/2017. години.

Априла 2018. године, завршену докторску дисертацију кандидат је, уз сагласност ментора, предао на Веће докторских студија. На основу члана 101. и члана 102. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. билтен АФ", бр. 116/17 – пречишћен текст), члана 37. Правилника о докторским академским студијама ("Сл. билтен АФ", бр. 102/14) и Одлуке Већа докторских студија Факултета од 16. априла 2018. године, Наставно-научно веће Факултета је, на седници одржаној дана 23. априла 2018. године, донело одлуку број 01-796/2-4.11, да се образује Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Милутина Ј. Миљуша, дипломираног инжењера архитектуре - мастер, под насловом "Јавна делиберација у планирању пренамене војних браунфилд локација", у саставу:

- др Марија Маруна, ментор,
ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Александра Ђукић, члан Комисије,
ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Ана Перих Момчиловић, члан Комисије,
наставно-научни сарадник Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Петар Бојанић, члан Комисије,
научни саветник Института за филозофију и друштвену теорију, Универзитета у Београду.

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација припада научној области *Архитектура и урбанизам*, за коју је матичан Архитектонски факултет у Београду.

Ментор предметне дисертације је др Марија Маруна, ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду. Компетенције ментора за вођење ове предметне докторске дисертације одређују референце наведене у наставку:

1. Milojkic, D., Maruna, M. (2015). Saving urban planning from another utopian model. In Vaništa Lazarević, E., Vukmirović, M., Krstić Furundžić A., Đukić, A. (Eds.) *Keeping Up with Technologies to Improve Places*. Cambridge Scholars Publishing, 14-24.
2. Orlovic Lovren, V., Maruna, M., Crncevic, T. (2016). Contributing towards more sustainable cities – learning through collaboration. In Leal-Filho, W., Brandli, L. (Eds.) *Engaging Stakeholders in Education for Sustainable Development at University Level*. World Sustainable Series, Springer, 33-44.
3. Perić, A. & Maruna, M. (2012). Predstavnicu društvene akcije u procesu regeneracije priobalja – slučaj braunfield lokacije "Luka Beograd". *Sociologija i prostor*, Vol 50 No.1 (192), 61-88.
4. Perić, A. & Maruna, M. (2012). Brownfield redevelopment vs. greenfield investment: Is Serbia on the Way to Integrated land management? *Journal of Urban Regeneration and Renewal*, 6 (1), 79-90.
5. Maruna, M. (2015). Can planning solutions be evaluated without insight into the proces of their creation? *Proceedings of the 20th International Conference on Urban Planning and Regional Development in the Information Society GeoMultimedia 2015 : REAL CORP.* Ghent, Belgium

1.3. Библиографски подаци о кандидату

Кандидат Милутин Љ. Миљуш је рођен 07.05.1986. године у Београду. Основну школу и Гимназију „Бранко Радичевић” је завршио у Старој Пазови. Кандидат је 2008. године завршио Основне академске студије архитектуре на Универзитету у Београду – Архитектонском факултету, са просечном оценом током студија 9.60, као студент са највишим просеком у генерацији. На истом факултету је 2010. године завршио Дипломске академске студије архитектуре (мастер), са просечном оценом током студија 9.88 и оценом 10 на дипломском раду (ментор: ванредни професор Владимир Лојаница), и тиме стекао звање мастер инжењера архитектуре. Докторске студије на Архитектонском факултету Универзитета у Београду кандидат је уписао школске 2010/2011. године. Као усмерење

докторских студија одабрао је студије научног карактера, уз основну област истраживања: *Архитектура и урбанизам*. Остварени просек: 9,62.

Професионалну каријеру кандидат започиње септембра 2009. године, са радом у грађевинској фирми „Консалтинг д.о.о. Стара Пазова”, као сарадник на изради идејних и главних архитектонских и урбанистичких пројеката, као и сарадник у извођењу. Од 2011. до средине 2012. године ради у швајцарској компанији „PavstoneAG”, као пројектант и сарадник на извођењу ентеријера и изради тендерске документације за иностране пројекте и потом од 2015. до 2016. године са истом фирмом одлази у Катар, ангажован као сајт менаџер на пројекту хотела Риц Карлтон. Током 2012–2013. године ангажован је на изради и извођењу пројеката ентеријера. Од 2014 до 2015. године, запослен је у грађевинско-извођачкој фирми „Велестрој”, на задацима управљања финансијама, грађевинског менаџмента и надзора у извођењу. Након тога кандидат оснива архитектонски биро „M&M Architects”, са којим је био ангажован на пројектима у Београду, Милану/Лондону и сарађивао са бироима „MirkodiMatteoDesign” (Поречу) и ХБСРБ (огранку аустријске фирме „НВ.Design” и румунске фирме „Н.В.Р.О.”) на архитектонско-грађевинском пројекту тржног центра „Променада – НЕПИ1” у Новом Саду.

Наставно-научно искуство кандидат започиње 2009. године, ангажовањем на Архитектонском факултету у Хомсу, Универзитет „AlBaath” у Сирији, као демонстратор у летњем семестру на предмету заштите културног наслеђа. Током докторских академских студија, ангажован је као докторанд-истраживач на научноистраживачким пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије под називом „Истраживање и систематизација стамбене изградње у Србији и контексту глобализације и европских интеграција у циљу унапређења квалитета и стандарда становања”, ТР 36034, од школске 2010/2011. до 2013/2014. године, под менторством редовног професора Архитектонског факултета арх. Владимира Лојанице. Током школске 2012/2013. године ангажован је као демонстратор на основним академским студијама на Архитектонском факултету у Београду, на предмету „Инсталације у архитектури”, са фондом од 4 часа недељно, под руководством проф. др Лидије Ђокић и као гостујући (студент) предавач код проф. Љиљане Благојевић и проф. Александре Ђукић. Од јануара 2018. године члан је ”AESOP Young Academics”.

Кандидат је награђиван учешћем на Салону Архитектуре у Београду са неколико студентских и професионалних радова (2009-2013), затим I наградом на националном и III наградом на интернационалном такмичењу *ISOVER Muti-comfort house* за обнову напуштеног магацина у Паризу (Србија/Аустрија, 2010). Са студентским радовима учествовао на изложбама у Грацу, Будви, Подгорици и Београду (2008-2009). Као најбољи студент у области урбанизма и архитектуре, добитник је стипендије Фонда ”Иванка Терзин” (2008) и Награде фонда за Младе таленте Републике Србије, а захваљујући добрим резултатима током студија добио је прилику да буде део српског тима на Прашком квадријеналу (2007) и један од три најбоља студента на пројектном студију који су били део

студентског тима на пројекту *Tempus* у Берлину (2006).

Језици: (напредни) енглески, (средњи) руски, норвешки, мађарски

Остало: активан члан Менсе Србије.

Стручни испит: положен 2013. године; лиценци одговорног пројектанта архитектонских објеката (лиценца: 300 M98814) и одговорног извођача радова (лиценца: 400 J19215).

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација под насловом ”Јавна делиберација у планирању пренамене војних браунфилд локација” изложена је на 353 нумерисаних страна, има укупно 102020202, речи, 120 напомена и 11 дијаграма, 12 табела и 4 илустрације. Испред основног текста дисертације налази се резиме на српском и енглеском језику, изјава захвалности и детаљан садржај. Основни текст дисертације, са илустрацијама, дијаграмима и табелама је дат на укупно 319 страна подељен у шест поглавља. Након основног текста следи списак коришћене литературе (222 референци), прилози, биографија кандидата и изјаве.

САДРЖАЈ

Списак дијаграма

Списак табела

Списак слика

Списак скраћеница

1. УВОД

- 1.1. Уводне напомене о теми истраживања
- 1.2. Проблем и предмет истраживања
- 1.3. Циљеви и задаци истраживања
- 1.4. Полазне хипотезе истраживања
- 1.5. Образложење усвојене методологије научно-истраживачког поступка
- 1.6. Научна оправданост и очекивани резултати истраживања

2. ОДЛУЧИВАЊЕ У ОКВИРУ УПРАВЉАЧКОГ МОДЕЛА ДЕЛИБЕРАТИВНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

- 2.1. Делиберативна демократија: аспект рационалности
- 2.2. Основни принципи теорије делиберативне демократије
  - 2.2.1. Слобода: јавност и транспарентност делиберације

- 2.2.2. Разложност: аргументовано образлагање и критиковање
- 2.2.3. Равноправност: поверење у процесу делиберације и легитимност одлука
- 2.2.4. Рационално мотивисани консензус: снага бољег аргумента
- 2.3. Делиберативна демократија: аспект информисања
- 2.4. Делиберативни дискурси
- 2.5. Проблеми процеса делиберативног одлучивања

3. ОДЛУЧИВАЊЕ У ОКВИРУ КОМУНИКАТИВНО-КОЛАБОРАТИВНОГ ПЛАНСКОГ МОДЕЛА

- 3.1. Комуникативно-колаборативна планска парадигма: аспект рационалности
- 3.2. Основни принципи теорије колаборативне рационалности
  - 3.2.1. Разноликост: утицај моћи у одлучивању
  - 3.2.2. Међузависност: реципроцитет у процесу одлучивања
  - 3.2.3. Аутентични дијалог: консензус на супрот компромиса
- 3.3. Комуникативно-колаборативна планска парадигма: аспект информисања
- 3.4. Проблеми процеса колаборативног одлучивања

4. ЈАВНА ДЕЛИБЕРАЦИЈА У КОМУНИКАТИВНО-КОЛАБОРАТИВНОМ ПРОЦЕСУ ПЛАНИРАЊА

- 4.1. Делиберација у планирању
- 4.2. Јавна делиберација: концептуалне карактеристике
- 4.3. Неутрални модератор у процесу јавне делиберације
- 4.4. Учесници у процесу јавне делиберације
- 4.5. Рационалност у оквиру јавне делиберације и комуникативно-колаборативног планског процеса: упоредна анализа
- 4.6. Дискусија

5. ЈАВНИ ДЕЛИБЕРАТИВНИ ПРИСТУП У КОНТЕКСТУ ПЛАНСКОГ ОДЛУЧИВАЊА СРБИЈЕ

- 5.1. Плански контекст Србије након Другог светског рата
  - 5.1.1. Преглед процеса одлучивања у планском контексту Србије након Другог светског рата кроз аспекте јавне делиберације
- 5.2. Процес одлучивања у савременом планском контексту Србије према законској регулативи Србије
  - 5.2.1. Поступак процеса одлучивања са карактеристичним учесницима у савременом планском контексту Србије – општи контекст
    - 5.2.1.1. Поступак процеса одлучивања са карактеристичним учесницима у савременом планском контексту Србије – контекст планирања војних непокретности

- 5.2.1.2. Процес одлучивања у поступку преноса права својине војне непокретности
- 5.3. Студија случаја процеса одлучивања у планирању пренамене војних браунфилд локација Србије
- 5.3.1. Студија случаја процеса одлучивања у планирању пренамене Дома Војске у Вршцу
- 5.3.2. Студија случаја процеса одлучивања у планирању пренамене Дома Војске у Шапцу
- 5.4. Дискусија и закључна разматрања о процесу одлучивања у савременом планском контексту Србије

6. ЗАКЉУЧЦИ И ПРАВЦИ ДАЉЕГ ИСТРАЖИВАЊА

- 6.1. Могућност редефинисања актуелних модела процеса одлучивања у савременом планском контексту Србије и правци за даље истраживање

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

БИОГРАФИЈА АУТОРА

ПРИЛОЗИ

Изјава о ауторству

Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада

Изјава о коришћењу

2.2. Кратак приказ појединих поглавља

Докторска дисертација је подељена у три основне целине (шест целина према поглављима): Увод, Приказ и интерпретација резултата истраживања (Делиберативни приступ одлучивању . концепт делиберативне демократије, Колаборативно-комуникативни приступ одлучивању – контекст савремене планске парадигме, Јавни делиберативни приступ процесу планирања, Јавни делиберативни приступ контексту планског одлучивања Србије) и Закључци и правци даљег истраживања.

Уводно поглавље обрађује елементе дисертације, предмет, проблем, циљ истраживања, задатке за остваривање циља, основне научне хипотезе, научне методе које су коришћене у истраживању, као и процена научне оправданости и очекиваних резултата, али и преглед остварених резултата и њихову практичну примену.

Приказ и интерпретација резултата истраживања је подељена на две целине: теоријску и емпиријску. Прва целина (теоријска анализа) обухвата три поглавља и тиче се приказа модела делиберативне демократије и концепта јавне делиберације, као и њиховог позиционирања у оквир савремене комуникативно-колаборативне планске парадигме. Фокус истраживања је на аспекту рационалности учесника у процесу одлучивања, са задатком сагледавања аспеката делиберације важних за процесе одлучивања у

урбанистичком планирању. Друга целина (емпиријска анализа) тежи разумевању савременог планског контекста Србије и конкретних случајева преноса права коришћења и права јавне својине војних непокретности. Како процес отуђења јавне својине војних непокретности карактерише укључивање бројних актера, посебан фокус је на разумевању аспеката (јавне) делиберације у процесу планирања пренамене војних локација. Задатак ове целине је утврђивање степена делиберативности актуелне планске процедуре у Србији и то кроз анализу постојећих закона у Србији и конкретних случајева војних браунфилда, са циљем препознавања проблема и дефинисања могућности за унапређење процеса одлучивања у планирању пренамене јавне својине. Крајњи исход истраживања је идентификација праваца за трансформацију актуелног планског приступа у Србији.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Истраживање кандидата Милутина Љ. Миљуша представља аутентичну научну студију о процесу одлучивања, односно испитивању могућности унапређења односа учесника у процесу планирања ради достизања легитимне одлуке. Оригиналност научне студије се огледа кроз значај и важност ...

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

Сложеност претходно приказаних проблема захтева примену неколико научних метода истраживања. Предметом, циљевима и задацима истраживања дефинише се методолошки апарат, који, пре свега, укључује: критичку анализу садржаја примарних и секундарних извора, као и студију случаја одабраних примера, која, услед своје комплексности, садржи више различитих истраживачких метода.

Прва фаза рада представља прелиминарно истраживање од значаја за формулацију проблема и предмета истраживања. Стога је прво приказана међузависност демократије као адекватног контекста за примену делиберације у одлучивању. У циљу идентификације елемената (аспеката и принципа јавне делиберације) важних за унапређење степена

демократичности у процесу одлучивања, примењују се следеће методе: критичка анализа секундарних извора на тему теорије демократије, делиберативне теорије и концепта јавне делиберације. Анализа теоријских приступа је спроведена кроз критички приказ основних принципа поменутих теорија. Како прва фаза укључује и критичку анализу предности и недостатака комуникативно-колаборативне планске парадигме, на основу критичке анализе секундарних извора врши се компаративна анализа принципа савремене планске парадигме и јавне делиберације. Под овом фазом истраживања се подразумева и идентификација аспеката, али и објашњење нормативних захтева (принципа) јавне делиберације – критеријума на основу којих ће се вршити испитивање могућности унапређења процеса планског одлучивања у постсоцијалистичком контексту, а у вези са тим и могућност остваривања принципа јавне делиберације.

Друга фаза представља истраживање процеса одлучивања у планском контексту Србије, који се може поделити у четири потцелине:

- Историјска анализа процеса одлучивања у планском контексту Србије од Другог светског рата до данас, кроз 1) анализу секундарних извора у циљу сагледавања комплексности и променљивости процеса планирања у Србији, и потом 2) вишекритеријумску анализу датог планског контекста према аспектима јавне делиберације;
- Критичко-проблемска анализа процеса одлучивања у савременом планском контексту Србије према аспектима јавне делиберације, кроз критичку анализу примарних извора – актуелних закона и стратегија релевантих за тематiku отуђења јавне својине;
- Студија одабраних случајева, тј. конкретних примера планирања пренамене војних браунфилд локација, кроз 1) проблемску анализу примарних извора у вези са контекстом војних непокретности, 2) критичку анализу секундарних извора о одабраним војним браунфилд локацијама и 3) испитивање (техником интервјуа) саговорника који су имали кључну улогу у процесу пренамене изабраних браунфилда;
- Дискусија о проблемима процеса одлучивања у савременом планском приступу у Србији, кроз критичку анализу садржаја секундарних извора (зборника радова са одржаних конференција и извештаја издатих од стране невладиних организација) који се тичу теме унапређења комуникације између учесника у процесу планирања у Србији према аспектима јавне делиберације.

Завршна фаза истраживања представља систематизацију и интерпретацију резултата добијених на основу претходно формулисаног методолошког апарата. Како ова фаза представља закључна разматрања, резултати су интерпретирани у односу на полазне хипотезе истраживања и сумирани кроз применљиве смернице за унапређење процеса одлучивања у планирању пренамене јавне својине, као и препоруке за унапређење процеса одлучивања у пракси урбанистичког планирања у Србији.

Генералну структуру рада чине основна три дела – уводни део, средишњи део у коме се

приказују и интерпретирају резултати истраживања и закључна разматрања, иза којих се дају напомене уз текст, библиографија и прилози. Средишњи део рада структурисан је у две целине: концептуално-теоријски оквир (прва три поглавља) и анализа планског контекста Србије са конкретним случајевима пренамене војних браунфилд локација (четврто поглавље).

3.4. Применљивост остварених резултата

3.5. Оцена достигнутих остварења способности кандидата за самосталан научни рад

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

4.3. Верификација научних dopриноса

- M14 Miljuš, M. (2014) Estimating the potential for brownfield revitalization: The former wire factory „Gliša Josipović”, Belgrade. U: Đukić, A., Simonović, D., Vujičić, T. (eds.) *Toward a methodological framework for Brownfield Database Development – Browninfo*. Banja Luka: University of Banja Luka, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, str.: 333–350.
- M24 Perić, A., Miljuš, M. (2017) Spatial and urban planning in Serbia: a look through the lens of deliberative approach. *Spatium* 37, 49-57. ISSN 145-569X.
- M32 Krstić-Furundžić, A., Stanković, B., Miljuš, M., Spasojević, S. (2013) Environmental impact of an industrial estate refurbishment into a housing complex. U: Koroneos C., Rovas D., Dompros A. (ed.) *3rd International Exergy, Life Cycle Assessment, and Sustainability Workshop & Symposium ELCAS3*, Nisyros island: European Cooperation in Science and Technology (COST), TUD Action TU 1104: Smart Energy Regions - SmartER, str.: 117–127.
- Miljuš, M. (2012) Treatment of stone facade through examples of architectural heritage buildings of the Kotor’s old town, U: Grdić, Z., Topličić-Đuričić, G. (eds.) *IV International Symposium PHIDAC*. Niš: University of Niš, Faculty of civil engineering and architecture, str.: 403–409.
- Stanković, B., Miljuš, M., Spasojević, S., Krstić-Furundžić, A. (2013) *Refurbishment of an industrial estate into housing complex in Belgrade: economic and environmental aspects*, U: Hájek P., Tywoniak J., Lupíšek A., Růžička J., Sojková K. (eds.) *Proceedings of the Central Europe towards Sustainable Building Conference CESB13*, Prague: Grada Publishing for Faculty of Civil Engineering, Czech Technical University in Prague, str.: 175–179.
- M33 Miljuš, M. (2014) The importance of the economic aspect impact on other aspects of a site in the process of brownfield revitalization capability testing. U: Đukić, A., Stanković, M., Milojević, B., Novaković, N. (eds.) *Proceeding og international academic conference Browninfo*, Banja Luka: University of Banja Luka, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, str.: 97–108.
- Miljuš, M., Vujošević, M. (2013) Relation towards brownfield sites in the urban planning strategies. U: Vujošević, M., Milijić, S. (eds.) *2nd International scientific conference, Regional development, spatial planning and strategic governance RESPAG*, Belgrade: Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia (IAUS), str.: 150–159.
- M34 Miljuš, M., Perić, A. (2015) Brownfield Regeneration within Transitional Spatial Planning Context: The Case of Serbia. U: E. Freire (ed.). *Book of Abstracts of the Sustainable Development Symposium 2015* (str. 78). Lisbon: Faculty of Architecture and the Institute of Social and Political Sciences of the University of Lisbon. ISBN 978-972-9346-40-8.

- Miljuš, M. (2018) The Improvement of Decision-making Process in Planning through Deliberative Approaches: Case of Military Brounfield Sites. *AESOP Annual Congress «Making Space for Hope» in Gothenburg, 2018.07.10.-14.*
- Miljuš, M. (2018) The Improvement of Decision-making Process in Planning through Deliberative Approaches: Case of Military Brounfield Sites in Serbia. *Abstracts for AESOP2018 PhD workshop in Karlskrona, Sweden, 2018.07.05.-08.*
- M44 Vujošević, M., Miljuš, M. (2012) Upravljanje naučnoistraživačkim projektima u oblasti arhitekture, urbanizma i građevinarstva. U: Ćosić, G., Radojević, M., Pejanović, M. (ur.) *Instalacije & Arhitektura*. Beograd: Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu, str.: 143–150.
- Krstić-Furundžić, A., Stanković, B., Miljuš, M., Spasojević, S. (2014) Environmental aspect of renovation of an industrial complex into a residential block. U: Folić, R., (ur.) *Ocena stanja, održavanje i sanacija građevinskih objekata i naselja*. Savez građevinskih inženjera Srbije, Beograd; str.: 1–10.
- Miljuš, M., Vujošević, M. (2012/2013) Devastirane lokacije industrijskog nasleđa: analiza faktora koji utiču na proces revitalizacije. U zborniku radova: Dimitrijević Marković, S. (ur.) *III konferencija: Industrijsko nasleđe / Problemi i mogućnosti integrativne zaštite, prezentacije i revitalizacije*. Beograd: Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda, str.: 201–212.
- M45 Miljuš, M. (pr.) (2012) Upotreba reči prostor i etimologija / od autora Oto Fridrih Bolnov. U zborniku radova: Bojanić, P., Đokić, V. (ur.) *Arhitektura kao gest*. Beograd: Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu, str.: 189–198.
- Miljuš, M. (2013) Upotreba reči Vital i Vitalan u savremenom kontekstu građenja, U: Vuković-Nikolić, G. (ur.) *Lingvistika za arhitekte*. Beograd: Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu, str.: 142–149.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу анализе дисертације кандидата Милутина Љ. Миљуша, Комисија констатује да је дисертација написана у складу са одобреном темом. Дисертација задовољава научне критеријуме и пружа значајан научни допринос научној области *Архитектура и урбанизам*, развоју нових приступа процесу планирања и одлучивања, али и у примени резултата истраживања у пракси. Резултати истраживања су презентовани на целovit, структурално јасан, документован и логички аргументован начин. Теоријски основ дисертације и одабран сет научних метода одговара постављеним хипотезама истраживања. Примена оригиналних резултата се првенствено односи на нова научна и практична истраживања усмерена на даљу и дубљу разраду процеса одлучивања у савременом планском контексту, односно преиспитивање могућности унапређења формалне планске процедуре уз помоћ елемената

јавне делиберације. Кандидат је овладао различитим и врло сложеним теоријским основама различитих дисциплина и методолошким приступима научног истраживања и показао способност да доследно спроведе самостално научно истраживање. Поред рада на самој дисертацији, кандидат је способност за научно-истраживачким радом показао учествовањем на националном научно-истраживачком пројекту и објављивањем научних и стручних радова у међународним периодичним публикацијама (M10, M20), зборницима радова са међународних конференција (M30) и тематским зборницима националног значаја (M40).

На основу претходно наведеног, Комисија предлаже Научно-наставном већу Архитектонског факултета Универзитета у Београду да се докторска дисертација под називом “**Јавна делиберација у планирању пренамене војних браунфилд локација**”, кандидата Милутина Љ. Миљуша, дипломираног инжењера архитектуре – мастер, прихвати, изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Већу научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду.

У Београду, мај 2018. године,

Чланови комисије

др Марија Маруна, ментор,
ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду

др Александра Ђукић, члан Комисије,
ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду

др Ана Перих Момчиловић, члан Комисије,
наставно-научни сарадник Архитектонског факултета Универзитета у Београду

др Петар Бојанић, члан Комисије,
научни саветник Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду